ΑΠΟ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ^ΟΝ "ΕΓΩ,,

Περὶ χειραφετήσεως τῆς γυναικὸς

Ἂς μᾶς ἐπιτρέψουν οἱ φίλοι ἀναγνῶσται τοῦ «Ἑλικῶνος» εἰς τὸ τόσον σοβαρὸν ζήτημα περὶ χειραφετήσεως γυναικείας ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ σοφὸν τοῦ Ἀριστοτέλους ρητὸν «ἐν τῷ μέσω ἡ ἀρετή». Δηλαδὴ κατ' ἀρχὴν καταδικάζομεν τὸ νὰ εἶναι κατάκλειστος ἡ γυνὴ καὶ νὰ μὴ ἐξέρχηται τοῦ οἴκου της ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ Περικλῆς ἐφρόνει, ὅστις ἀρίστην γυναῖκα ἐθεώρει ἐκείνην περὶ ἧς δὲν ἐγίνετο λόγος ἐν τῇ κοινωνίᾳ· οὔτε περὶ ἀρετῶν οὔτε περὶ κακιῶν αὐτῆς.

Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν θεωροῦμεν συντελεστικὴν εἰς τὴν πρόοδον τῆς κοινωνίας καὶ τὴν ἀχαλίνωτον χειραφέτησιν τοῦ γυναικείου φύλου, διότι αὕτη φέρει τὴν παράλυσιν τοῦ οἰκογενειακοῦ δεσμοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὰν ἐκφυλισμὸν εἰς τὰς κοινωνίας καὶ εἰς τὰ ἔθνη. Ἑπομένως κηρυσσόμεθα ὑπὲρ τῆς μεμετρημένης καὶ λελογισμένης χειραφετήσεως: ἤτοι θέλομεν τὴν γυναῖκα πρωτίστως μεμορφωμένην οἰκοκυρὰν ἐν τῷ οἴκῳ της ἱκανὴν νὰ μορφώσῃ μὲ τὰς πρώτας ἠθικὰς ἀρχὰς τὰ τέκνα της καὶ νὰ χρησιμεύῃ ὡς πνευματικὴ ἑστία, δι' ἧς θὰ διαθερμαίνωνται αἱ καρδίαι τῶν προσφιλῶν της τέκνων μὲ τὴν ζωογόνον θερμότητα τῆς φιλαλληλίας, τῆς πίστεως πρὸς τὸν Θεόν, τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα. Εἶτα δὲ, ἐὰν περισσεύῃ αὐτῇ χρόνος μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑψίστων μητρικῶν καθηκόντων της δύναται ὡς μέλος φιλανθρώπων ἱδρυμάτων νὰ δράσῃ καὶ ἐκτὸς τοῦ οἴκου της ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων μεταδίδουσα καὶ εἰς αὐτὰ ὡς μήτηρ ὅλην τὴν συναισθηματικότητα τῆς καρδίας της, ὅπως καὶ ταῦτα καταστῶσι ἡμέραν τινὰ χρηστοὶ πολῖται.

Ἀλλ' εἶνε τόσα πολλὰ καὶ ὑψηλὰ τὰ ἐν τῷ οἴκῳ καθήκοντα τῆς γυναικὸς, ὥστε ἀμφιβάλλω ἂν εἰς μίαν οἰκογένειαν συναισθανομένην, ὁποίας εὐθύνας ἔχει ἀπέναντι τῆς μορφώσεως τῶν τέκνων της, μένῃ ὀλίγος χρόνος πρὸς διάθεσιν ὑπὲρ τῆς ἔξω δράσεώς της.

Ἑλληνίδες, μορφώσατε τὴν καρδίαν σας δι' Ἑλληνοπρεποῦς ἀγωγῆς, ἀποτροπιάζεσθε τὴν ἀχαλίνωτον χειραφέτησιν καὶ τὴν ὑπείσδυσιν εἰς ἀνδρικὰ καθήκοντα λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Περικλέους ἀλόγιστος γυναικεία χειραφέτησις, ἣν τόσον δριμέως κατεπολέμησεν «ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις» ὁ φιλόπατρις Ἀριστοφάνης, ἔφερε τὴν παράλυσιν τοῦ πατριωτικοῦ συναισθήματος καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸν ἐπάρατον Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅστις αἴτιος τῆς συντριβῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐγένενο. Ἀρκεῖμεν, ὅτι ὁ Θεάνθρωπος σᾶς ἀνύψωσεν ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν εἰς ἴσην βαθμίδα τῷ ἀνδρί, μὴ κάμητε κατάχρησιν τῆς ἠθικῆς ταύτης ἐλευθερίας. Στῆτε καλῶς, στῆτε μετὰ προσοχῆς εἰς τὰ μητρικά σας καθήκοντα, θεωρήσατε ὡς πνευματικὸν παράδεισον τὴν ἐν τῷ οἴκῳ μόρφωσιν τῶν τέκνων σας χωρὶς νὰ παραμελῆτε ἐν μέτρῳ καὶ τῆς εὐεργετικῆς σας δράσεως εἰς φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ὑπὲρ ὀρφανῶν καὶ δερόντων ἐστερημένων στηριγμάτων καὶ γεομένων παρηγορίας καὶ περιθάλψεως καὶ τότε θὰ εἶσθε ἀντάξιοι Ἑλληνίδες μητέρες χρησιμεύουσαι ὡς πρώτυπα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἀποδείξατε καὶ εἰς τὸ μέλλον, ὅτι εἶσθε σεῖς αἵτινες ἐξεθρέψατε τοὺς Μπιζανομάχους καὶ Κιλκιμάχους ὡς αἱ ἀρχαῖαι Ἑλληνίδες τοὺς Μαραθωνομάχους καὶ Σαλαμινομάχους, ἀποδείξατε, ὅτι ἐκ τῆς καρδίας σας τῆς εὐγενοῦς ἐξεπήδησαν ὅλαι αἱ ἠθικαὶ ἀρεταὶ αἱ μεταδοθεῖσαι εἰς τοὺς Ἑλληνόπαιδας πρὸς δόξαν καὶ κλέος τῆς φιλτάτης Πατρίδος. Ἀποδείξατε, ὅτι διατρέφετε τέκνα, ἅτινα δὲν περιορίζουσιν τὴν ἀγάπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα των, ἀλλ' ὅτι μετὰ τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τῆς φυλῆς μας τὰ πατριωτικά των καθήκοντα θὰ μεταβάλωσιν εἰς συμπαθητικὰ ὑπὲρ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος ὡς εἶναι ἴδιον τῆς ἐνδόξου φυλῆς μας.

Γ. Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Καθηγητὴς

ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΙΣ

Μουρλάθηκε τὸ θηλικὸ
καὶ θέλει δικαιώματα
Καὶ στάδιο πολιτικὸ
καὶ μασκαροκαμώματα

Δὲν σώνει ποῦ γενοβολᾶ
Καὶ μᾶς ταΐζει φόλα
Μὰ θέλει σώνει καὶ καλὰ
νὰ γείνῃ ἄνδρας κι' ὅλας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ·

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΔΟΝΤΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

Ἐσηκώθηκε τὸ μυαλὸ τῶν χωριανῶν. Ὅλοι θέλουν νὰ γενοῦν πλούσιοι. Ἦρθε γράμμα ἀπὸ τὸν Σπῦρο τὸν Δαλαβέρα, ὅτι ἡ Ἀμέρικα εἶναι χρυσότοπος. Αἴ! νὰ τοῦ ζήσῃ, τοῦ γερονικολάκι τοῦ καϊμένου, ἔλεε ἡ κυρὰ Μαγδαληνή. Ἐστάθηκε ἄτυχος στὸ γάμο του, ἔχασε τὴ νοικοκυρά του πολὺ νέα. Ἀλλὰ γιὰ ἰδὲς τύχη! γιὰ ἄκου τὴ προκοπὴ ἔκαμε τὸ μονάκριβό του παιδί!! Εὐτυχισμένος πατέρας!.. μαζεύει τῆς λίρες μὲ τὸ σάρωμα καὶ τὴν ἐκτίμησι τῆς Κοινωνίας μὲ τὸ τσουβάλι. Τρισευτυχισμένος πατέρας! τὸν εἶδες δὲν ξεκολάει ἀπὸ τὸ τσιλγέλι τοῦ χασάπη. Καλοτρώει! καλοπίνει! καλοντένεται! Προχθὲς ἔβαλε μαστόρους καὶ ἐφτιάσανε τὸ σπίτι του. Τὸ λέπεις λαμποκοπάει! Ἡ Παναγιώτα δὲ ἡ κοπέλλα του ἄρχισε νὰ καμώνεται. Δὲν πάει νὰ χαθῇ κι' αὐτή! Σάμπως δὲ τὴν ξέρουμε! Δὲν εἶναι ἡ κόρη τῆς Μαγδάλως ποῦ γύριζε στοὺς δρόμους; Γιὰ ἰδὲς σαξίδια! γιὰ δὲς περιφάνεια! μπρούτ!!!

Ἡ κυρὰ Δημήτραινα ἡ γυναῖκα τοῦ Φασουλᾶ, πλιὸ συνετὴ καὶ πλιὸ φρόνιμη τῆς λέγει σὲ ὑπερκαθαρεύοῦσαν. Πρέπει νὰ πάψῃς! Μὲ τὰ πολλά σου λόγια τὴς γλωσσόφαγες καὶ προσεβλήθη ἀπὸ **βρεφοπλευμονία** καὶ τώρα ὑποφέρει. Καὶ ἂν δὲν ἐπεμβῇ ἡ **θεία δίκη** δηλαδὴ ἡ κατάρα τοῦ Θεοῦ αὐτὴ θὰ **καταρρεύσῃ** δηλαδὴ θὰ πεθάνῃ. Πάψε λοιπὸν τὴ γλωσσοφάγια. Ἄφησε τὸ κακόμοιρο τὸ θηλυκό. Ἐσταμάτησε τότε ἡ κυρὰ Μαγδαληνή.

Γράμματα ἐπήγαιναν καὶ ἔρχουνταν ἀπὸ τὴν Ἀμέρικα. Καὶ ἡ γραφές των ἔλεγαν γιὰ τὸν εὐτυχισμένο του Σπύρου. Ὅλα τὰ παλληκάρια τοῦ χωριοῦ ἐφιλοτιμήθηκαν. Θὰ πᾶμε καὶ μεῖς κεῖ κάτου! Ἐκινήθη γλέπεις τὸ διαφέρον καὶ ὅλοι ὑπελόγιζαν.

Ἡ κοπέλλες τοῦ χωριοῦ ἐμουρλάθηκαν. Στὸν ὕπνον τους ἔβλεπαν τὸν Σπῦρο καὶ ἐπερίμεναν τὸν ἐρχομό του...

Ἐπέρασαν ἓξ χρόνια. Ὁ Σπῦρος βαρέθηκε τὴν ξενητιὰ καὶ ἀπεφάσισε τὸ γυρισμό. Ἔκαμε καὶ κάτι παραδάκια. Ἀφοῦ ἔφτιασε ροῦχα τοῦ τελευταίου Ἀμερικανικοῦ φιγουρινιοῦ ἐσκέφθη ὅτι μὲ αὐτὰ θὰ φιγουράρῃ στὸ χωριό. Ἀγόρασε δακτυλίδια ἀρκετὰ, ρολόγι, γάντια, καπέλλο ψηλὸ, βαλίτσα Ἀμερικάνικη, βαρόμετρο γιὰ νὰ βλέπῃ τῆς μεταβολὲς τοῦ καιροῦ καὶ κιάλια γιὰ νὰ γλέπῃ μακρυὰ, διότι ὅσο μακρυὰ ἐπῆγε, τόσο μακρυὰ ἐνόμιζε ὅτι ἔβλεπε. Ἐμπῆκε στὸ πλοῖο καὶ σὲ 15 ἡμέρες ἐβγῆκε στὴν Πάτρα. Σὰν βγῆκε ἐκεῖ ὅλα τοῦ ἐφάνηκαν ἀνάποδα ἤτανε καλομαθημένος βλέπετε. Ἤθελε τὸ τσάϊ του καὶ ἀντὶ αὐτοῦ εὕρισκε σαλέπι. Ἤθελε τὴ μπύρα του καὶ ἀντὶ αὐτῆς εὕρισκε κρασὶ κατάμαυρο. Ἐνῷ στὴν Ἀμερικὴ ἐκοιμώτανε στὰ κάρα (βαγόνια) ἐδῶ εὕρισκε ξενοδοχεῖα.

Ἀηδίασε στὴν Πάτρα καὶ ἔφτασε στὸ χωριό. Γενικὴ ἐκστρατεία τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸν ξενιτευμένο. Ὁ Σπῦρος ἐκαμάρωνε. Ἐχαιρέτισε ὅλους. Ἔχετε τοῦς λέει σεῖς ἐδῶ μπίζινες! Ὅλοι τἄχασαν. Σὰν τὶ λέει; Δηλαδὴ δουλειὲς, ποῦ λένε Ἑλληνικά. Ἐμεῖς ἐκεῖ ἔχουμε πολλές. Ἐπῆγε στὸ μπακαλικο τοῦ χωριοῦ. Φωνάζει τότε στὸν μπακάλη· φέρε δύο μπόζες μπύρα! ὤ γιὲς! δύο μπόζες μπύρα! δὲν τὴς θέλω **φουρνόθεν** θὰ τῆς πληρώσω. Ἡ χωριάτες τἄχασαν! Μωρὲ δὲν ξέρετε οὔτε γρῦ Ἀμερικάνικα; λέω νὰ φέρετε δύο ντουζῖνες μπουκάλια μπύρα καὶ ὅτι θὰ τὰ πληρώσω. Γελᾷ ὁ μπακάλης. Μὰς συγχωρεῖς κὺρ Σπῦρο τοῦ λόγου σου εἶσαι πολὺ κοσμογυρισμένος ποῦ νὰ τὰ ξέρουμε μεῖς αὐτά. Ὁ Σπῦρος καμαρώνει, ὅταν μιλάει ἀνοίγει γιὰ πάντα τὸ στόμα του καὶ χάσκει καὶ μ' αὐτὸ χάσκουν καὶ ἡ χωριάτες. Ὅλη ἡ μασέλα ἀστράφτη. Νομίζει κανεὶς πῶς εἶναι δαχτυλίδι στὸ στόμα του. Ἡ γυναικοῦλες σταυροκοπιοῦνται γιὰ τὸ θαῦμα. Ἡ μία λέει, ὅτι ὅποιος φάει ψωμ... ὅτε Ἀμέρικας τὰ δόντια του χρυσώνουν. Ἡ ἄλλη λέει ὅτι τὸν ἐδιάβασαν ἐξωτικὲς καὶ ἄλλη ὅτι ἔχει τόσο πολὺ χρυσάφι ὥστε τὸ μασάει. Καὶ ἐπερίμενε ἡ δυστυχισμένη νὰ φτύσῃ γιὰ νὰ πέσῃ κανένα κομμάτι. Ὄχι τίποτε ἀπ' αὐτὰ ὁ Σπῦρος ἔβαλε τὰ χρυσᾶ δόντια στὴν Ἀμέρικα καὶ ἦλθε νὰ κόψῃ τὴν σκληρὴ μπυμπότα τοῦ χωριοῦ του ὅπως τὴν ἔκοβε ἄλλοτε μὲ τὰ κοκκάλινα.

(Στ' ἄλλο φύλλο ὁ Μετανάστης ὑποψήφιος γαμπρός).

ΦΕΝΕΑΤΗΣ

ΜΕΛΙ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΙ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μοιάζει γυαλὶ ὁ ἄνθρωπος, ἢ σίδερο σκληρό;
Καρδιὰ ἀνθρώπινη, φτωχὴ, τὶ μοιάζεις ἀπ' τὰ δύο;
Φορὲς, φορὲς μοῦ φαίνεται θὰ σπάσῃς σὰν γυαλὶ
Καὶ ἀπὸ πέτρα κάποτε βαστάζεις πειὸ πολύ.
Μὲ στέναγμα ραγίζεσαι, ποῦ κάποια σκέψη φέρει

πονεῖς καὶ μ' ἕνα τίναγμα τῶν φύλλων τοῦ ἀνθοῦ,
ἀπώνα χρῶμα, λίγο φῶς ποῦ χύνει ἕν ἀστέρι,
πόση φωτιὰ καὶ σπαραγμοὶ σοῦ καίγουνε τὸ Νοῦ!
Κι' ὅμως σὲ βρίσκουν βάσανα, θάνατοι καταφρόντα

Καὶ τὰ βαστᾶς καὶ σέρνεσαι σ' τὸ Κόσμο ζωντανὴ
καὶ ἐγὼ Ρωτῶ ὅσο περνοῦν ἐπάνω μας τὰ χρόνια,
τὶ τάχα μοιάζεις, ὦ καρδιὰ μὲ σίδερο ἢ γυαλί;....

Ἰωάννινα

Γ. ΠΕΛΛΕΡΕΝ